

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Біолого – технологічний

факультет

Кафедра технології виробництва продукції тваринництва

ПОГОДЖУЮ

Гарант ОПЦ

доц. Оксана ДЗЮНДЗЯ

«25» серпня 2020 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав.кафедри

доц. Олена ВЕДМЕДЕНКО

«25» серпня 2020р.

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО - СИЛАБУС

з дисципліни *Аграрна політика*, вибіркова, за вибором закладу вищої освіти.

(найменування та статус освітньої компоненти: обов'язкова або за вибором студента)

для спеціальності 181 «Харчові технології», Харчові технології

(шифр, найменування спеціальності, освітньої програми)

Форма навчання денна, заочна

Кількість кредитів 3

Курс 1

Семестр 1

Змістових частин (поточних контролів) - 2

СРС – 60 годин,

Форма контролю – залік

Загальна кількість годин - 90 годин

2020-2021 н.р.

«Аграрна політика». Силабус для здобувачів ступеня вищої освіти магістр
Біолого-технологічного

факультету

спеціальності 181 «Харчові технології» - Херсон: ХДАУ, 2020. – 9 с.

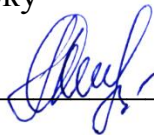
Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти - силабус» Херсон: ХДАУ, 2019. – 14 с. та Програми (орієнтовної) навчальної дисципліни «Аграрна політика» підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» спеціальності 181 «Харчові технології»

Розробники: к.с.-г.н., доцент Любенко О.І.

Рецензент: к.с.г.н., доцент Пелих Н.Л.

Силабус затверджений на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 25.08.2020 року

Завідувач кафедри _____

Схвалено методичною комісією біолого-технологічного факультету спеціальності 181 «Харчові технології» для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за ОП Харчові технології.

Протокол № 1 від 26.08. 2020 року

Голова,

доц.

Корбич

Н.М.

1. Анотація курсу та Веб-сайт його розміщення. Дисципліна «Аграрна політика» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня знань з основних питань підвищенню рівня загальноєкономічної підготовки фахівців, формуванню у них навичок науково-аналітичного опрацювання проблем аграрного сектору з позиції загальнодержавних інтересів та інтересів сільськогосподарських виробників, дає можливість опанувати теоретичні підходи до розробки та реалізації комплексу заходів щодо регулювання і підтримки аграрного сектору, з іншого – дає підстави осмислити і оцінити практичні дії державних структур на конкретному історичному етапі життя країни. Формування ринкового середовища в аграрному секторі вимагає підготовки фахівців з широким економічним світоглядом, які могли б оперативно вирішувати основні проблеми агропромислового виробництва на засадах ринкових відносин.

Дисципліна орієнтує на підготовку фахівців, які здатні розв'язувати складні проблеми з підготовки фахівців професійного рівня, оволодіння теоретичними та методологічними основами формування та реалізації аграрної політики держави, вміннями оцінювати її ефективність та обґрунтовувати вибір тих чи інших заходів державного регулювання. Разом з тим у перехідній економіці України зростає роль державного регулювання сільськогосподарського виробництва та агробізнесу загалом, що проявляється в аграрній політиці держави. Саме тому для підготовки висококваліфікованих фахівців у галузі агропромислового комплексу необхідно надати їм повне розуміння аграрної політики, сформувавши сучасні та глибокі знання щодо теоретичних підходів до її формування та практичних аспектів здійснення.

<http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/course/search.php?search=аграрна+політика>

2. Мета викладання дисципліни «Аграрна політика» полягає у підготовці фахівців професійного рівня, оволодіння теоретичними та методологічними основами формування та реалізації аграрної політики держави, вміннями оцінювати її ефективність та обґрунтовувати вибір тих чи інших заходів державного регулювання.

3. Завдання вивчення дисципліни «Аграрна політика»: оволодіти базовими знаннями щодо економічної сутності, характеру і головних компонентів аграрної політики, аналізувати ефективність діяльності органів та інститутів аграрної політики, використовуючи різні ринково-політичні інструменти, оцінювати окремі заходи фінансово-кредитної, податкової, цінової політики в аграрному секторі, а також аграрно-соціальної та аграрно-екологічної політиці держави.

4. Результати навчання – компетентності (з урахуванням soft skills):

Загальні компетенції	ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здатність спілкуватися іншою мовою на загальні та фахові теми. ЗК 7. Здатність спілкуватися з непрофільними фахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей). ЗК 10. Прагнення до збереження довкілля.
Спеціальні (фахові, предметні)	ФК 4. Здатність складати бізнес-плани підприємства з переробки продукції тваринництва та рослинництва, прогнозувати ринкове середовище харчових продуктів, оцінювати та визначати оптимальний технологічний виробництва продукції і розробка шляхів її реалізації за зовнішньоекономічної діяльності. ФК 14. Володіння прийомами та методами виробництва

	<p>екологічно чистої та органічної харчової продукції, її зберігання та маркування.</p> <p>ФК 15. Здатність організовувати виробничі процеси та управління різними технологіями переробки рослинної сировини та продукції тваринництва.</p> <p>ФК 16. Володіння сучасними методами переробки рослинної сировини та продукції тваринництва.</p> <p>ФК 17. Володіння сучасними технологіями утилізації відходів промисловості.</p>
Інтегральні	<p>Розуміти проблеми предметної області професії, розв'язувати комплексні завдання в сфері аграрної політики та аграрного бізнесу визначати цілі і завдання власної та колективної діяльності, презентувати власні і колективні результати професійної діяльності.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПРН 5. Знання основних категорій та нормативної бази становлення та функціонування підприємств переробної промисловості та агробізнесу.</p> <p>ПРН 7. Знання сучасних досягнень і перспективних напрямів з переробки продукції тваринництва.</p> <p>ПРН 13. Уміння систематизувати і аналізувати накопичену інформацію у переробній галузі за допомогою новітніх інструментальних засобів.</p> <p>ПРН 19. Уміння застосовувати новітні досягнення і перспективні напрями досліджень в існуючих технологічних процесах переробки молока, м'яса, рослинної сировини з врахуванням світових досягнень науки.</p> <p>ПРН 20. Уміння впроваджувати енергозберігаючі технології переробки рослинної сировини та продукції тваринництва.</p> <p>ПРН 24. Уміти розв'язувати нестандартні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 28. Здатність рекомендувати до застосування традиційні та нові методи удосконалення технології переробки продукції тваринництва, рослинництва.</p> <p>ПРН 29. Здатність формулювати висновки щодо ефективності обраних виробничих і технологічних процесів, запроваджених на підприємствах.</p> <p>ПРН 28. Здатність рекомендувати до застосування традиційні та нові методи удосконалення технології переробки продукції тваринництва, рослинництва.</p> <p>ПРН 29. Здатність формулювати висновки щодо ефективності обраних виробничих і технологічних процесів, запроваджених на підприємствах.</p>

5. Пререквізити – «Дослідницький практикум», «Актуальні проблеми галузі»

6. Постреквізити – «Основи інспектування харчових продуктів», «Технологія продуктів функціонального призначення», «Оптимізація технологічних процесів», «Інноваційні інгредієнти харчових продуктів», «Технологія біологічно-активних речовин».

7. Інформація про викладача – к.с.-г.н. доцент кафедри технології виробництва продукції тваринництва інженерії харчового виробництва Любенко Оксана Іванівна

тел.095-84-76-341;

E-mail – lubasha21678@gmail.com

<http://www.ksau.kherson.ua/biolog/kihv.html>

8. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лек	лаб	Сем. (пр.)	СРС	
Змістова частина 1. «Теоретичні засади аграрної політики держави та аграрна політика окремих іноземних країн та їх блоків»							
1	Лекція 1	Аграрна політика як складова економічної політики держави	2				2
	Самостійна робота	Особливості сільськогосподарського виробництва, що зумовлюють необхідність державного регулювання галузі. Довгострокова та короткострокова аграрна проблема				6	3
2-3	Лекція 2	Заходи регулювання внутрішнього агропродовольчого ринку	2				2
	Практичні заняття	Економічні наслідки застосування окремих інструментів регулювання вітчизняного аграрного сектору			2		5
	Самостійна робота	Основні концепції прикладної економічної науки про добробут (welfare economics): концепція надлишку виробника (producer surplus), концепція надлишку споживача (consumer surplus) та концепція ринкової рівноваги				8	5
4	Лекція 3	Заходи регулювання зовнішньої торгівлі агропродовольчою продукцією	2				2
	Практичні заняття	Способи досягнення рентабельності сільськогосподарського виробництва.			2		5
	Самостійна робота	Цінова політика на агропродовольчому ринку: завдання та основні інструменти. Державний адміністративний контроль за цінами				6	5
5	Лекція 4	Основні підходи до оцінки рівня державної підтримки аграрного сектору та регулювання світової агропродовольчої системи в рамках СОТ	2				3
	Практичні заняття	Заходи регулювання зовнішньої торгівлі агропродовольчою продукцією			2		5
	Самостійна робота	Роль торгівлі у розвитку сільськогосподарського виробництва. Базові теорії міжнародної торгівлі				6	5

		агропродовольчою продукцією. Основні показники міжнародної конкурентоспроможності країни на світовому агропродовольчому ринку. Суть та завдання зовнішньоторговельної політики держави в аграрному секторі					
6-7	Лекція 5	Аграрна політика окремих іноземних країн та їх блоків (країни ЄС)	2				3
	Практичні заняття	Основні підходи до оцінки рівня державної підтримки аграрного сектору та регулювання світової агропродовольчої системи в рамках СОР			2		5
	Практичні заняття	Регулювання агропродовольчої торгівлі в рамках Світової організації торгівлі (СОТ)			2		5
	Самостійна робота	Загальні підходи до регулювання агропродовольчої торгівлі в рамках Світової організації торгівлі (СОТ). Уругвайська угода про сільське господарство (УУСГ) СОТ. Вимоги щодо доступу до внутрішнього агропродовольчого ринку в УУСГ				6	5
Всього за змістовою частиною 1 – 60 год.			10		10	40	60
Змістова частина 2. «Особливості формування та основні напрями аграрної політики України»							
8	Лекція 6	Реформування економічних відносин у аграрному секторі на початкових етапах ринкової трансформації економіки України	2				4
	Самостійна робота	Нормативно-правова база сучасної аграрної політики України. Мета та пріоритети сучасної аграрної політики України. Основні чинники, що визначають результативність аграрної політики				6	5
9-10	Лекція 7	Реформування відносин власності в аграрному секторі України. Макроекономічні та інституційні чинники аграрної реформи	2				3
	Практичні заняття	Еволюція державної підтримки аграрного сектору та основні напрями сучасної аграрної політики України			2		4
	Самостійна робота	Нормативно-правова база сучасної аграрної політики України. Мета та пріоритети сучасної аграрної політики України. Основні чинники, що визначають результативність аграрної політики				6	5

11-12	Лекція 8	Формування агропродовольчих ринків в Україні, співвідношення попиту та пропозиції основних видів продукції. Проблеми продовольчої безпеки в Україні	2			4
	Практичні заняття	Регулювання основних аграрних ринків в Україні			2	5
	Самостійна робота	Державне регулювання експортно-імпортової діяльності в АПК України. Оцінка рівня державної підтримки сільськогосподарського виробництва в Україні Потенційні наслідки вступу України до СОТ для вітчизняного аграрного сектору. Можливості державної підтримки сільськогосподарського виробництва в рамках СОТ			6	5
	Самостійна робота	Регулювання основних аграрних ринків в Україні			8	5
Всього за змістовою частиною 1 – 30 год.			6		4	20
Залік						100
Всього з навчальної дисципліни 90 год.						

9. Методи та форми навчання

Відповідно положенням вищої школи основними формами навчання дисципліни є: читання лекцій, лабораторних робіт, самостійна робота здобувачів вищої освіти.

При вивченні дисципліни «Аграрна політика» проводяться лекції із застосуванням мультимедійних матеріалів.

Практичні заняття проходять в навчальних аудиторіях з виконанням розрахункових завдань.

Самостійна робота полягає в опрацюванні матеріалу лекцій, а також в підготовці до виконання та захисту практичних занять, виконанні тренувальних тестів, пошуку інформації з літературних джерел і мережі Internet та проведенні елементів наукової роботи. Наукова робота здобувачів здійснюється шляхом виступів на наукових студентських конференціях, написанні статей.

10. Політика курсу

Політика навчальної дисципліни «Аграрна політика» визначається положеннями прийнятими в ДВНЗ «ХДАУ»:

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. Редакція від 09.08.2019. Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

2. Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

3. Положення про правила призначення і виплати стипендій студентам, аспірантам, докторантам денної форми навчання Державного вищого навчального закладу «Херсонський державний аграрний Університет»

4. Положення про призначення академічних стипендій імені державних діячів першого українського уряду здобувачам вищої освіти за освітнім рівнем магістр у Державному вищому навчальному закладі «Херсонський державний аграрний університет»

5. Положення про проведення поточної атестації та семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

6. Положення про студентські наукові гуртки Державного вищого навчального закладу «Херсонський державний аграрний університет»

7. Кодекс академічної доброчесності Державного вищого навчального закладу «Херсонський державний аграрний університет».

8. Положення про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських, бакалаврських робіт на наявність плагіату

11. Форма контролю знань

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Використовуються такі методи контролю (усного, письмового), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів-майбутніх фахівців до навчально-пізнавальної діяльності. Відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається усному і письмовому контролю.

12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ДВНЗ «ХДАУ»	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		Визначення ЄКТС
90-100	A	Відмінно - відмінне виконання лише знезначною кількістю помилок
82-89	B	Дуже добре - вище середнього рівня з кількома помилками
74-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
64-73	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків
60-63	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
35-59	FX	Незадовільно – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)
1-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

1. Аграрна політика в Україні на зламах політичних епох [Текст]: історикосоціально-економічні нариси / В.В. Юрчишин; Інститут економіки та прогнозування. - К.: Наукова думка, 2009.

2. Діброва А.Д. Розвиток аграрної політики України в умовах Євроінтеграції:[монографія]. За редакцією: А.Д. Діброви, В.Є. Андрієвського. Київ, 2014. 568 с.

3. Діброва А.Д. Регулювання аграрного сектору економіки України в умовах євроінтеграції: [монографія]. За редакцією: А.Д. Діброви, В.Є. Андрієвського. Київ, 2014. 572 с.

4. Вдовенко Н.М., Богач Л.В., Гераймович В. Л., Кваша К.С., Павленко М.М. Глобальна економіка: [навчальний посібник]. Київ, 2017. 319 с.

5. Сільське господарство України - від минулого до сьогодення [Текст]: у чотирьох томах. Т.ІІІ. Аграрна політика і макроекономічні відносини в аграрному секторі України / ред. кол. М.В. Зубець [та ін.]. - К.: ННЦ ІАЕ, 2006. - 355 с.

6. Основи аграрної економіки: Підручник / В.П. Галушко, Гвідо Ван Хуленбрук, О.А. Ковтун та ін. – К.: Вища освіта, 2003. – 309 с.

7. Серова Е.В. Аграрная экономика. – М.: ГУ ВШЭ, 1999. – 480 с.

8. Ситник В.П. Трансформація АПК України в ринкові умови. – К.: Інститут аграрної економіки УААН, 2002. – 518 с.
9. Стратегічні напрями розвитку агропромислового комплексу України / Інститут аграрної економіки УААН / Петро Трохимович Саблук (ред.), Віктор Якович Месель-Веселяк (ред.). – К., 2002. – 60 с.
10. Сучасна аграрна політика України: проблеми становлення / За ред. П.Т. Саблука. – К.: ІАЕ УААН, 1996.
11. Хорунжий М.Й. Аграрна політика: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2010.
12. Черевко Г.В. Державне регулювання економіки в АПК: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – 339 с.
13. Янків М.Д. Організаційно-економічні механізми розвитку і функціонування АПК України. Монографія. – Л.: Коопосвіта, 2000. – 448 с.
14. Аграрна реформа в Україні / П.І. П.Т. Саблук, Ю.О. Лупенко та ін.; За ред. П.І. Гайдучького. – К.: ННЦ ІАЕ, 2005. – 424 с.
18. Дорош Й.М. Земельна реформа на регіональному рівні (на прикладі Київської області за 1991 – 2011 р.р.): [Монографія] / Й.М. Дорош, С.О. Осипчук, М.П. Стецюк. – К.: ЗАТ «ВІПОЛ», 2011. – 188 с.

14. Інформаційний пакет дисципліни

<http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/course/search.php?search=аграрна+політика>